

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV

Zhrnutie stanoviska k návrhu na prepracované znenie smernice o opakovanom použití informácií verejného sektora

[Úplné znenie tohto stanoviska je k dispozícii v anglickom, francúzskom a nemeckom jazyku na webovom sídle EDPS www.edps.europa.eu]

(2018/C 305/07)

Cieľom smernice o informáciách verejného sektora je uľahčiť opakované použitie informácií verejného sektora v celej Európskej únii tak, že sa harmonizujú základné podmienky, za ktorých sa opätovným používateľom sprístupňujú informácie verejného sektora. Tým sa má podporiť vývoj produktov a služieb Spoločenstva založených na informáciách verejného sektora a zabrániť narušeniu hospodárskej súťaže.

Nové ustanovenia zahŕňajú rozšírenie rozsahu pôsobnosti smernice na dokumenty v držbe verejných podnikov, ktoré sú aktívne v oblasti verejného obstarávania, ako sú subjekty pôsobiace v odvetví vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb. Okrem toho sa rozšírenie týka dokumentov v držbe verejných podnikov, ktoré vystupujú ako poskytovatelia služieb vo verejnom záujme, pokiaľ sú takéto dokumenty vyhotovené ako súčasť služieb všeobecného záujmu. Navyše sa rozsah pôsobnosti návrhu rozšíri aj na špecifické výskumné údaje, akými sú napríklad výsledky vedeckého procesu zisťovania faktov.

Toto stanovisko sa zameriava na konkrétne odporúčania s cieľom lepšie objasniť vzťah a súvislosť smernice o informáciách verejného sektora s výnimkami podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov (ďalej len „nariadenie GDPR“), ako aj na odkazy na príslušné právne predpisy o ochrane údajov. Stanovujú sa v ňom navyše ďalšie odporúčania týkajúce sa anonymizácie a jej vzťahu k nákladom a ochrane údajov, pričom sa zameriava aj na posúdenie vplyvu na ochranu údajov a zohľadňuje pritom „prijateľnú politiku opakovaného použitia“.

Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov (EDPS) týmto stanoviskom o opakovanom použití informácií verejného sektora nadväzuje na prácu, ktorá sa už vykonala v súvislosti s tzv. dobrými veľkými dátami (teda tzv. výmenou údajov na základe hodnôt EÚ), a najmä na stanoviská a formálne pripomienky EDPS vydané v minulosti v súlade s praxou EDPS v prípadoch dohľadu. Okrem toho poukazuje na otázky, ktoré si vyžadujú harmonizáciu na úrovni EÚ, aby sa prepracovaním znenia smernice o informáciách verejného sektora dosiahli očakávané prínosy.

V súvislosti s článkom 1 ods. 2 písm. g) návrhu EDPS odporúča, aby sa lepšie objasnil vzťah a súvislosť informácií verejného sektora so všeobecným nariadením o ochrane údajov, a to predložením návrhu.

Okrem toho EDPS navrhuje opätovne zaviesť osobitné ustanovenie, ktoré je v súčasnosti obsiahnuté v článku 1 ods. 4 smernice 2013/37/EÚ, do hlavných ustanovení smernice a jasne uviesť v návrhu, že sa uplatní vymedzenie „osobných údajov“ podľa článku 4 ods. 1 nariadenia GDPR. EDPS tiež odporúča doplniť odkaz na dozorný orgán zriadený podľa článku 51 nariadenia GDPR do článku 4 ods. 4 návrhu.

EDPS takisto odporúča podporiť používanie anonymizácie tým, že sa v právnom texte uvedú odkazy na tzv. anonymné informácie a že sa rozšíri rozsah subjektov oprávnených zahrnúť náklady na anonymizáciu do nákladov, ktoré sa môžu účtovať opätovným používateľom.

Ako posledné odporúčanie EDPS navrhuje vypracovať posúdenie vplyvu ochrany údajov u konkrétnych odvetví spravujúcich citlivé údaje, akým je napr. zdravotníctvo, z ktorého by mal poskytovateľ licencie vychádzať pri svojich rozhodnutiach a následne zohľadňovať podmienky pre opakované použitie.

1. ÚVOD A OKOLNOSTI

1. Dňa 25. apríla 2018 prijala Komisia návrh smernice, ktorou sa mení smernica 2013/37/EÚ (po revízii smernice 2003/98/ES) o opakovanom použití informácií verejného sektora (ďalej len „návrh“). Návrh je súčasťou tzv. balíka údajov na rok 2018, ktorý obsahuje aj ďalšie dôležité dokumenty: i) oznámenie Komisie s názvom Smerom k spoločnému európskemu dátovému priestoru (ďalej len „oznámenie“); ii) usmernenie k výmene údajov súkromného sektora vo forme pracovného dokumentu útvarov Komisie (ďalej len „usmernenie“) a (iii) hodnotenie smernice o informáciách verejného sektora.

2. Cieľom návrhu je aktualizovať a zmeniť existujúce znenie smernice 2013/37/EÚ a smernice 2003/98/ES o opakovanom použití informácií verejného sektora (ďalej len „smernica o informáciách verejného sektora“).
3. Revízia smernice je jedným z troch „opatrení“ navrhnutých Komisiou na vytvorenie spoločného dátového priestoru v EÚ (pozri tzv. zastrešujúce oznámenie Komisie COM (2018) 232, ďalej len „oznámenie“) spolu s usmernením k výmene údajov súkromného sektora [...] a aktualizáciou odporúčania o prístupe k vedeckým informáciám a ich uchovávaní [...].
4. Návrhom zmeny smernice o informáciách verejného sektora sa Európska komisia usiluje uľahčiť opakované použitie informácií verejného sektora (ako sú právne, dopravné, meteorologické, hospodárske a finančné údaje) v celej Európskej únii, a to harmonizáciou základných podmienok, za ktorých sa opätovným používateľom sprístupňujú informácie verejného sektora. Tým sa má podporiť vývoj produktov a služieb Spoločenstva založených na informáciách verejného sektora a zabrániť narušeniu hospodárskej súťaže.
5. Celkovým cieľom návrhu je dosiahnuť súlad s cieľmi stratégie digitálneho jednotného trhu. Návrh sa usiluje zvýšiť účinok smernice tým, že sa posilnia osobitné ustanovenia a zodpovedajúcim spôsobom sa upravujú tak, aby sa zvýšilo množstvo údajov verejného sektora, ktoré budú dostupné pre opakované použitie. Táto iniciatíva sa konkrétne zameriava aj na posilnenie postavenia malých a stredných podnikov na trhu s údajmi tým, že sa zaisťujú spravodlivejšia hospodárska súťaž a ľahší prístup na trhy a skvalitnia sa cezhraničné inovácie.
6. Relevantné nové ustanovenia smernice zahŕňajú rozšírenie rozsahu jej pôsobnosti na dokumenty v držbe verejných podnikov, ktoré sú aktívne v oblasti verejného obstarávania, ako sú subjekty pôsobiace v odvetví vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb. Okrem toho sa rozšírenie týka dokumentov v držbe verejných podnikov, ktoré vystupujú ako poskytovatelia služieb vo verejnom záujme, pokiaľ sú takéto dokumenty vyhotovené ako súčasť služieb všeobecného záujmu. Pôsobnosť návrhu sa rozšíri aj na špecifické výskumné údaje, akými sú výsledky vedeckého procesu zisťovania faktov (t. j. experimenty a prieskumy). Návrh v praxi „(...) horizontálny rámec, ktorým sa zabezpečí minimálna harmonizácia podmienok opakovaného použitia naprieč jednotlivými oblasťami a sektormi.“⁽¹⁾
7. EDPS s potešením berie na vedomie, že podľa Európskej komisie cieľom prepracovaného znenia smernice o informáciách verejného sektora je podporiť opakované použitie informácií verejného sektora, ako sa zdôrazňuje v oznámení, prostredníctvom „zníženia prekážok vstupu na trh, najmä pre malé a stredné podniky, minimalizácie rizika nadmernej výhody prvého kroku, ktorá zvýhodňuje veľké spoločnosti a obmedzuje tak počet možných používateľov predmetných údajov, zvýšením podnikateľských príležitostí podporou uverejňovania dynamických údajov a prijímania aplikačných programovacích rozhraní (API)“.⁽²⁾
8. Smernica o informáciách verejného sektora je súčasťou vízie EÚ ohľadne podpory tzv. dobrých veľkých dát. Informácie verejného sektora sú kľúčovým zdrojom „surovín“ pre veľké dáta digitálneho jednotného trhu. Inteligentné využívanie údajov vrátane ich spracovania prostredníctvom umelej inteligencie môže mať transformačný účinok na všetky odvetvia hospodárstva.
9. EDPS už v septembri 2016 svojím stanoviskom o jednotnom presadzovaní základných práv v ére veľkých dát⁽³⁾ predložil stratégiu na formovanie kybernetického priestoru EÚ založenú na hodnotách EÚ a poukázal na také otázky, akými sú koncentrácia trhu a informačná moc a slabý trh pre technológie na zvyšovanie súkromia (ďalej len „PET“) ako opatrenia na minimalizáciu spracovania osobných údajov bez toho, aby došlo k strate funkčnosti produktu alebo služby (inšpirované zásadou ochrany súkromia už v štádiu návrhu⁽⁴⁾ a štandardnou ochranou súkromia).
10. Okrem toho by EDPS chcel pripomenúť význam „kľúčových zásad“, ktoré sú relevantné pre ochranu údajov a ktoré by podľa Európskej komisie mali byť dodržiavané v kontexte opakovaného použitia údajov, a to (i) minimalizované blokovanie údajov a zabezpečenie nenarušenej hospodárskej súťaže; (ii) transparentnosť a spoločenská účasť na účely opakovaného použitia vo vzťahu k občanom/dotknutým osobám, ako aj transparentnosť a jasné vymedzenie účelu medzi poskytovateľom licencie a nadobúdateľmi licencií; (iii) posúdenie vplyvu na ochranu údajov a primerané záruky ochrany údajov na opakované použitie (podľa zásady „nespôsobovať škodu“ – z hľadiska ochrany údajov).
11. Hoci Európska komisia viedla neformálne konzultácie s EDPS, nevedla s ním formálne konzultácie, ako to vyžaduje článok 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001. Stanovisko sa preto zakladá na článku 41 ods. 2 toho istého nariadenia. EDPS odporúča, aby sa odkaz na toto stanovisko zahrnul do preambuly prijatého nástroja.

⁽¹⁾ Dôvodová správa k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o opakovanom použití informácií verejného sektora (prepracované znenie), s. 3.

⁽²⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov „Smerom k spoločnému európskemu dátovému priestoru“, s. 5.

⁽³⁾ https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/16-09-23_bigdata_opinion_en.pdf, o opakovanom použití, s. 9.

⁽⁴⁾ Stanovisko európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov 05/2018 – predbežné stanovisko k ochrane súkromia už v štádiu návrhu.

7. ZÁVER

Európsky dozorný úradník preto odporúča:

- zmeniť článok 1 ods. 2 písm. g) návrhu a stanoviť osobitné znenie týkajúce sa rozdielu medzi „dokumentmi“ a „časťami dokumentov“, na ktoré by sa smernica o informáciách verejného sektora nevzťahovala z dôvodov ochrany údajov;
- doplniť odkaz na dozorný orgán zriadený podľa článku 51 nariadenia GDPR do článku 4 ods. 4 návrhu, aby sa ďalej posilnilo spojenie medzi opakovaným použitím informácií verejného sektora a ochranou osobných údajov;
- opätovne zaviesť osobitné ustanovenie vzťahujúce sa na platné právne predpisy o ochrane osobných údajov, ktoré je v súčasnosti obsiahnuté v článku 1 ods. 4 smernice 2013/37/EÚ, do vecnej časti návrhu (vrátane potrebnej aktualizácie odkazov na platné právne nástroje);
- ďalej poukázať na používanie anonymizácie v kontexte opakovaného použitia informácií verejného sektora tým, že sa právnym texte uvedie odkaz na „anonymné informácie“ a že sa rozšíri rozsah subjektov oprávnených zahrnúť náklady na anonymizáciu do nákladov, ktoré sa môžu účtovať opätovným používateľom;
- v návrhu jasne uviesť, že sa uplatní vymedzenie „osobných údajov“ podľa článku 4 ods. 1 nariadenia GDPR.
- vypracovať posúdenie vplyvu na ochranu údajov u konkrétnych odvetví spravujúcich citlivé údaje, akým je napr. odvetvie zdravotníctva, z ktorého by mal poskytovateľ licencie vychádzať pri svojich rozhodnutiach a následne zohľadňovať podmienky pre opakované použitie.
- V rámci poslednej pripomienky pri predkladaní týchto odporúčaní EDPS zdôrazňuje význam „kľúčových zásad“, ktoré sú relevantné pre ochranu údajov a ktoré by podľa Komisie mali byť rešpektované v kontexte opakovaného použitia údajov, a to:
  - (i) minimalizované blokovanie údajov a zabezpečenie nenarušenej hospodárskej súťaže;
  - (ii) transparentnosť a spoločenská účasť na účely opakovaného použitia vo vzťahu k občanom/dotknutým osobám, ako aj transparentnosť a jasné vymedzenie účelu medzi poskytovateľom licencie a nadobúdateľmi licencií;
  - (iii) posúdenie vplyvu na ochranu údajov a primerané záruky ochrany údajov na opakované použitie (podľa zásady „nespôsobovať škodu“ – z hľadiska ochrany osobných údajov).

V Bruseli 10. júla 2018

Giovanni BUTTARELLI

európsky dozorný úradník pre ochranu údajov
